

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ
อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

แผนงานการศึกษา องค์การบริหารส่วน
ตำบลศรีสำราญ

โทร 042-287318

เว็บไซต์ www.srisamranlocal.go.th

Email: saraban@srisamranlocal.go.th

กลองยาว

กลองยาวบ้านโนนนาโพธิ์หมู่ 12 มีการ์
ร่วมกลุ่มกัน ตีกลองยาวถือได้ว่าเป็นภูมิปัญญา
ชาวบ้านที่กลองยาวทำจากวัสดุที่หาได้จากท้องถิ่น
เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้สืบ
สานสู่เยาวชนต่อไป

ประโยชน์

ทำให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจ
แข็งแรงจากการเล่นและขบวนรำกลองยาว เกิด
ความสามัคคีของคนในชุมชน ทำให้มีพื้นที่
สร้างสรรค์ทางสังคมในการพบปะ พูดคุย และทำ
กิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน ประชาชนมีความรู้
ด้านทักษะการ ละคร เล่น กลองยาวและขบวนรำกลอง
เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

พานบายศรี

บายศรีบ้านโนนนาโพธิ์หมู่ 9 เป็นการ
ใช้ภูมิปัญญาไทย ในการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่
ผู้ได้รับการทำพิธี บายศรีจึงเป็นของสูง สิ่งมีค่า
ของไทยมาแต่โบราณ ในงานมงคลทุกงานจะมี
พิธีที่มีบายศรีเป็นส่วนสำคัญ เป็นศาสนาพิธีของ
ศาสนาพราหมณ์ คำว่าบาย เป็นภาษาเขมร
หมายถึง ข้าวสุก ศรี เป็นภาษาสันสกฤต
หมายถึง มิ่งขวัญ บายศรี จึงหมายถึง ขวัญข้าว
หรือภาชนะใส่เครื่องสังเวย

บายศรีจึงเป็นงานฝีมือของภูมิ
ปัญญาไทย ที่ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้อยู่
ในพิธี ซึ่งน่าสนใจว่าจะไม่สาบสูญอย่างแน่นอน
เพราะคนไทยยังนิยมใช้บายศรีในพิธีต่าง ๆ อยู่
เสมอ แต่ที่น่าเป็นห่วงคือ คนทำบายศรีเป็นมี
น้อยลงทุกที การสืบทอดไม่สามารถเรียนรู้กันได้
อย่างจริงจัง ขึ้นอยู่กับฝีมือและหัวใจ

กลองเพล

นายคำพูน โพธิ์พรหม (ตุ้มแปร) บ้านเลขที่ 6 หมู่ 9 ตำบลศรีสำราญ อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เป็นผู้มึญมึญปัญาชาวบ้าน ทำกลองเพลโป่งที่ทำจากวัสดุไม้ทำเป็นกลองเพลและใช้ไม้ทำไม้ตีกลองเพลโป่ง มีเสียงดังมากสามารถใช้ได้ เช่น งานในวัดหรืองานที่ต้องใช้เสียงดังจากกลองเพล เป็นเสียงที่มีความทุ้ม เสียงดัง ไพเราะมาก

กลองเพล" เป็นอุปกรณ์ประกอบในพระพุทธศาสนา เพื่อให้สัญญาณทางเสียง" กลอง" หรือ "กลองเพล" ทำจากลำต้นของต้นไม้ ประเภทเนื้อแข็ง มีความกว้างหน้าตัดประมาณ 50-100 เซนติเมตรหรือมากกว่าตามต้องการ โดยเจาะแกนกลางออก เพื่อให้

เป็นโพง แล้วให้หนังวัว,ควาย,ແ່ງ ปิดหัวท้าย เรียกว่า "หน้ากลอง" การทำให้หนังหน้ากลองตึง ใช้หนังແ່ງทำเป็นเชือกร้อยไป

ปราชญ์ชาวบ้าน

ภาพปราชญ์ชาวบ้าน สู้ขวัญ นายอุ่น ศาลาแกม บ้านโนนนาโพธิ์ หมู่ 9 เป็นผู้มีความรู้ด้านการสู้ขวัญหรือเป็นพิธีกรรมโบราณอีสานทำกันมาแต่ดึกดำบรรพ์ จนกระทั่งปัจจุบัน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแสดงออกถึงความรัก เคารพและนับถือพิธีเรียกขวัญกำลังใจให้คน สัตว์ สิ่งของ ไม่จำกัดเพศ เอ็นสู้ขวัญพระ สู้ขวัญนาคนผู้บวชเป็นพระ ฯลฯ

ปราชญ์ชาวบ้าน

หมายถึงบุคคลในสังคมชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของภูมิปัญญาและนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จ จากการสั่งสมประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เชื่อมโยงคุณค่าภูมิปัญญาของอดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการดำรงชีพในปัจจุบัน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน หมายถึง สิ่งที่แสดงความรู้ ความคิด และการกระทำของบรรพบุรุษของเรา เพื่อที่จะดำรงชีวิตรอดอย่างมีความสุข ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน คือสิ่งที่แสดงความรู้ ความคิดและการกระทำของบรรพบุรุษของเรา เพื่อที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

